

"תקע בשופר גדול לחרותינו, ושא נס לקבץ גליותנו וקבצנו יחד מהרה מארבע כנפות הארץ לארצנו. ברוך

אתה ה', מקבץ נידחי עמו ישראל"

זו היא התחינה העשירית מתוך 18 הבקשות בתפילת העמידה. יום ביומו מיליוני יהודים מאמינים עוצמים את עיניהם בדבקות ואדיקות ומפנים תפילות אלה לבורא עולם.

עבורי, לפני 16 שנה, ב-25 ליוני 1991, תפילותיהם נענו. אני ומשפחתי עלינו ארצה.

המטוס שהביא אותי, ילדה בת 9, לשדה התעופה בן גוריון היה אחד ממאות המטוסים שנחתו על אדמת ישראל בקיץ 91. עשרות מטוסים, מאות אלפי עולים, אין ספור סיפורי חיים שמשתנים ברגע אחד, כאשר גלגלי המטוס נוגעים בקרקע.

אני רק אחת ממיליון בני האדם שהגיעו לארץ מברית המועצות לשעבר. היינו גל עלייה גדול, מאסיבי. מאוחר יותר אני עתידה ללמוד שהייתה זו רק חולייה אחת בשרשרת ארוכה ובלתי נגמרת של גלים. האדמה הזו, היא אדמתם של עולים. אלה שעלו אתמול, אלה העולים היום ואלה שיעלו לכאן מחר. הורי הם לא אנשים דתיים. הם מעולם לא הדליקו נרות שבת ולא צמו ביום כיפור, אבל הידיעה הבלתי מעורערת שהם יהודים נכחה שם תמיד. אני זוכרת את אבא שלי מסביר לי על ישראל. הוא היה אומר לי ששם אני אוכל להיות מי שאני, שזו היא מולדתי ההיסטורית, המקום אליו אני שייכת באמת. הורי מילאו אותי במטען של שיתוף, פטריסטיזם, הבנה ואהבה ועם מטען זה פגשתי את העולם החדש בישראל.

למדתי עברית אות אחר אות, הברה אחר הברה, רכשתי יותר חברים ממה שאוכל לספור, אימצתי לי "ריש" מתגלגלת כמו של הצברים, יצאתי לטיולים שנתיים בערבה, בנגב ובאילת, למדתי על אברהם, יצחק ויעקב, על חנה סנש ועל רבין, קראתי את ביאליק, יהודה עמיחי ודליה רביקוביץ. עמדתי בצפירות בימי זיכרון ושמתי פתקים בכותל המערבי.

בצבא, הושבעתי אמונים תחת דגל ישראל עם ספר תנ"ך ביד ובתור מפקדת השבעתי רבים אחרים. כל מקום שאגיע אליו בעולם, ימדוד אותי כיהודייה-ישראלית. התודעה, הזהות, כל מהותי התגבשו כאן. **ועדיין, אחרי כל אלה, בעמדי כאן היום לפניכם, אני לא נחשבת לחלק מהעם היהודי!**

הסיפור שלי הוא סיפורם המשותף של עולים רבים. על פי ההלכה היהודית, סבתי מצד אימי אינה נחשבת ליהודיה שלמה. בגלל שמינית בלבד מדמי, נשללה ממני זהותי הדתית, הלאום שלי והזכות להשתייך לעם היחיד אליו אני מרגישה שייכת. את העובדה הזו למדתי רק בישראל.

אם ברצוני היה אי פעם להיחשב כשווה בארצי, היה עליי לעבור תהליך של גיור. היה עליי להוכיח את יהדותי ולהפוך ליותר יהודיה ממה שכבר הרגשתי. הגדרתי הלא ברורה, העובדה שהושלכתי אל מעבר לגדר, גרמו לי להתחבט לאורך כל שנותיי בישראל בשאלה-מי הוא יהודי?

האם אחרי 2000 שנות גלות, לאחר מגורינו עם עמים כה רבים, לאחר אסון השואה המחריד ולאור כל קשייני כמדינה יהודית כיום, האם יש מקום לחלק את אלה שויתרו על כל המוכר להם ועלו ארצה מתוך תחושת זהות **לשייכים ולא שייכים** לעם היהודי?

היום יש לי תשובה.

בפרקי אבות, שמאי אומר כך "הווי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות"- כל האדם זה אומר כל מה שיש בו, כל התנהגותו, ערכיו ואמונותיו.

בעיני יהודי הוא לא רק זה הנולד לאם יהודייה, אלא זה הקשור ושייך להיסטוריה והגורל של העם היהודי, זה שבחר לחיות במדינה הזו למרות קשייה הביטחוניים והכלכליים, זה שמחנך כאן את ילדיו לאהבת הארץ וטיפוח ערכים ישראלים, זה שמבין שלעמנו אין ולא יכול להיות מקום אחר. זה הוא יהודי בעיני!

לאורך השנים, הממסד הדתי בישראל עורר בי תחושות התנגדות, עלבון ודחייה. הוא מדד אותי אך ורק על פי הקריטריון הדתי ולא התחשב בכל השאר האספקטים של האישיות והזהות שלי. הרגשתי שבין היהדות לבני יש קיר אטום שלא מאפשר לי להרגיש שלמה.

לפני קצת פחות משנה, למרות הקושי, החלטתי שאני אנסה בפעם השלישית לגשת ללימודי דת. פחדתי מהתנשאות, מניכור, מתחושת חוסר השייכות.

למכון ללימודי יהדות הגעתי במקרה. למפגש הראשון באתי בתחושת מילוט. הייתי מוכנה לברוח בכל רגע **ונשארתי!**

נשארתי בזכות הפתיחות, ריבוי הדעות והרצון האמיתי לעזור!

אין שאלה שאסור לשאול. אין דעה שאסור להביע.

ישנה רק נתינה וקבלה שלי כאדם!

מאוחר יותר הבנתי שאני חלק מפרויקט רחב היקף וארוך טווח המכונה "יהדות בלב שלם" פרי שיתוף הפעולה בין המשרד לקליטת העלייה והסוכנות היהודית אשר הקימו גוף מיוחד במינו, המכון ללימודי יהדות, העוסק בהוראת המורשת והשורשים היהודיים ובליווי צמוד ודואג בכל שלבי תהליך הגיור. זה הוא פרויקט הבונה גשר בין הזהות האישית של בן אדם לבין הגדרותיו בהלכה היהודית. זה הוא פרויקט היוצר שיח בין הדת לבין אלה המעוניינים ללמוד אותה על בסיס של שוויון וכבוד הדדי. גם היום קשה לי עם המילה "גיור"! לתהליך אותו אני עוברת במסגרת הפרויקט, אני קוראת-למידה. זו חתיכת הפזל האחרונה בדרכי לזהות יהודית ישראלית ובעיני כל אדם המגדיר את עצמו ככזה חייב לעשות אותו.

זה הזמן והמקום להודות למקימי הפרויקט ומבצעיו- המשרד לקליטה ועלייה, הסוכנות היהודית והמכון ללימודי יהדות. אני רוצה להודות לכל אדם ואדם בתוך הגופים הללו העוסק בשנים האחרונות בפרויקט, זה הוא תהליך היסטורי, המעיד על התעוררות חברתית בישראל, על הבנה עמוקה והפקת לקחי העבר.

אני רוצה להודות לשני המורים שלי, שמלווים את הקבוצה שלנו בתל אביב-יעקוב פרויליך ואפריים אלון להם, אני רוכשת הערכה וכבוד רבים. ובעיקר, אני רוצה להודות לתלמידים ותלמידות ולאלה המלווים אותם בתהליך הכל כך לא פשוט הזה. הרי אתם הגיבורים האמיתיים בכל הסיפור הזה!!!

לסיכום דבריי, אומר כך, מדינת ישראל כמדינה יהודית התפללה רבות לקיבוץ תפוצות הגולה. היא זקוקה להם באופן ממש כדי לשרוד ולהתקיים! **התפוצות הגיעו, הם כאן!** כל אחד הקושר את חיו לישראל בין אם נולד לאם יהודייה או לאב יהודי, הוא חלק מעם ישראל! הוא חי כאן, הוא תורם למדינה, הוא נלחם להגנתה, הוא מגדל כאן את ילדיו. הוא אינו נספח טועה ולא רצוי, הוא ברכה! כדי לאפשר למדינת ישראל להתקיים לא רק כחומר אלא גם כרוח, אני מאחלת לכל אחד מאיתנו את הפתיחות והחסד להבין זאת.